

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :54045643-610-1-331
Konu :Yazılı Soru Önergesi

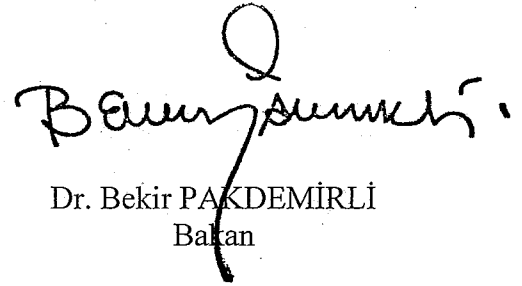
24/06/2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi :18.10.2018 tarihli ve 43452547-120.07-368497 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Nevşehir Milletvekili Sayın Av. Faruk SARIASLAN'a ait 7/4074 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş 7/4074 (2 sayfa)

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**NEVŞEHİR MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. FARUK SARIASLAN'A AİT 7/4074 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

01 Ekim 2017 - 01 Eylül 2018 tarihleri arasında Kızılırmak Havzasında yağışların, öngörülenden %26 daha düşük gerçekleşmesi nedeniyle, barajlarda depolanan su seviyesinin düşüklüğü göz önüne alınarak 2019 Yılı için hazırlanacak programda, Kızılırmak Havzasının ilk depolama yeri olan Yamula Barajının doldurulması için ilgili Kurumlarla mutabakat sağlanarak, 01 Ağustos 2018 tarihinde başlayan 2019 Ticari Yılı için Yıllık İşletme Programı hazırlanarak uygulamaya konulmuştur.

Bakanlığımız Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ) tarafından hazırlanan ve söz konusu HES firmalarına bildirilen "Yamula Barajı 2019 Yılı İşletme Programı" doğrultusunda, Eylül ve Ekim aylarında doğal yaşam için 7 m³/s ve diğer sulamalar için 3 m³/s olmak üzere toplam 10 m³/s suyun kesintisiz ve sabit bir şekilde ırmak yatağına bırakılması, diğer aylarda ise işletme programında belirtilen miktarlara uyulması hususu belirtilmiş olup, takipleri DSİ tarafından yapılmaktadır. Bırakılan bu debi miktarı, Nevşehir İli Avanos İlçesi Kızılırmak Nehri üzerinde bulunan ve işletmede olan HES'lerin bırakması gerektiği cansuyu debisi miktarından daha büyüktür. Bu çerçevede, işletmede olan bu santrallerin çevreye ve canlı yaşamına zarar vermesi söz konusu değildir.

Ülkemizde DSİ tarafından yürütülen HES projeleri, kendi şartları içerisinde incelenerek değerlendirilmekte olup, Havza Master Plan çalışmaları kapsamında projenin çevresel ve teknik yönden yapılabilirliği ortaya konulduktan sonra, Fizibilite Raporunun tamamlanmasını müteakip, projenin yapımına karar verilmektedir. Çevreyi ve ekosistemi bozmadan topoğrafik ve jeolojik şartlara göre, çevre ile uyumlu proje geliştirmeye hassasiyet gösterilmektedir. Gerçekleştirilen/gerçekleştirilecek her bir HES projesinin doğaya olan etkileri, yapılacak saha düzenlemelerinin, ağaçlandırmanın ve/veya yeşil alan düzenlemelerinin ne kadar alanda, nasıl yapılacağı, bunun için seçilecek bitki ve ağaç türlerinin cinsleri ve bunun gibi önlemler Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) süreci kapsamında değerlendirilmektedir. Su ve diğer doğal kaynakları geliştirmeye yönelik tesisler ile birlikte alt yapı projelerinin çevreye olan etkileri, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından takip edilmektedir.

HES'lerin inşaat döneminde yeni nesil projelerde çevreye tahribat verilmeden, ağaç kesimi yapılmayarak, aç-kapa projelerine izin verilmeden, mümkün mertebe açık kanallı iletimler yerine kapalı (boru, tünel vb.) iletimler tercih edilmektedir. Bu uygulamalar, başta vatandaşlarımız olmak üzere ilgili kurum/kuruluşlarca ve yatırımcı firmalarca da tercih edilmektedir. Ayrıca kısa zaman içerisinde yapılan ağaçlandırma faaliyetiyle bölgenin eskisinden daha güzel bir hale getirilmesine çalışılmaktadır. Bu çerçevede doğaya yeniden kazandırılma projeleri hazırlanmaktadır. Daha sonra oluşturulan göl alanlarında ve santral mevkilerinde rekreasyon alanları geliştirilip hizmete açılmaktadır.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında özel sektör tarafından inşa edilmekte olan HES Projeleri, Bakanlığımız tarafından çıkarılan 2013-15 sayılı Genelge kapsamında inşa ve işletme aşamalarında Bakanlığımız ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı teknik çalışanlarından oluşturulan heyetler tarafından genel bir izleme ve kontrole tabi tutulmaktadır. Yapılan izleme ve kontrollerde genel olarak dere yatakları ve çevresindeki ekosistemin, flora ve faunanın

A

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

varlığını sürdürebilmesi için, dere yatağına sürekli olarak bırakılması gereken asgari miktarda suyun veya projenin çevresel etki değerlendirmesinde belirtilen çevresel akış miktarı kadar suyun bırakılıp bırakılmadığı, balık geçitlerinin projesine uygun yapılıp yapılmadıkları ve çalışma durumları incelenmektedir. Enerji üretiminden önce dere yatağına, doğal yaşamın devamını ve mansaptaki diğer teessüs etmiş su haklarını karşılayacak nispette su bırakılıp bırakılmadığının takibi, suyun çevrildiği noktada kurulan ve anlık olarak izlenebilen online Akım Gözlem İstasyonları yardımıyla yapılmaktadır.

HES projelerine başvuru aşamasından itibaren lisans süresince Çevre ve Şehircilik Bakanlığı koordinasyonunda Bakanlığımız, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Valilikler ile bilgi ve görüş alışverişinde bulunmaktadır.

Vg